

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. Prijs: f 5 in de drie maanden.

WEENEN, 1 Januarij.

Van eene half-officiële zijde wordt aangekondigd, dat de Conferentie te Parijs weder bijeen is gekomen. Ofschoon de tijding nog niet is ontvangen, dat Rusland heeft toegegeven aan de voorwaarden, welke voor deze nieuwe bijeenkomst zijn gesteld, twijfelt men er niet aan, of deze zeer belangrijke verwikkeling is nu opgelost. Men betreurt het hier ter stede alleen, dat dit niet drie of vier maanden vroeger is gebeurd, omdat alsdan aan de oostenrijksche troepen een zeer treurig verblijf in de ellendige dorpen van Wallachie en Moldavie zoude zijn bespaard, alwaar zij nu den winter zullen moeten doorbrengen, vermits het niet mogelijk wordt geacht, dat zij in dit jaargetijde den terugtocht zullen kunnen aannemen, en de ontruiming der vorstendommen derhalve volstrekt niet voor of op den 15^{den} Februarij zal kunnen plaats hebben. Men stelt er hier prijs op, deze bijzonderheden regt duidelijk te doen uitkomen, omdat het te vermoeden is, dat, indien de ontruiming van de bedoelde landschappen niet dadelijk volgt, zoodra men zich ten aanzien van Bolgrad met elkander zal hebben verstaan, de woordvoerders der fransche drukpers de goede trouw van Oostenrijk in een verkeerd daglicht zullen pogen te plaatsen.

Het heeft de aandacht der Regering opgewekt, dat het aantal der huwelijken, welke door de personen, die tot den stand der arbeiders behooren, worden gesloten, steeds toenam. Vermits geen arbeider dergelijke verbintenis mag aangaan, indien hij niet bewijst, een ambacht te hebben geleerd en te kunnen uitoefenen, is het vermoeden gerezen, dat hij het afgeven van de daartoe gevorderde bescheiden niet altijd de vereischte nauwkeurigheid wordt in acht genomen; er zijn dan ook in dat opzigt gebreken ontdekt, en er is gestrenge last gegeven om daarop een beter toezigt te houden.

Het gerucht, dat de hoogbejaarde maarschalk *Radetsky* door eene beroerte is overvallen, is niet bevestigd.

VAN DEN RIJN, 4 Januarij.

In bijzondere brieven uit Berlijn komt voor, dat men ook aldaar hoop voedt, dat de zwitsersche verwikkelingen nog voor den 15^{den} Januarij in zoo ver kunnen zijn opgelost, dat de pruisische troepen alsdan nog niet zullen behoeven optebreken om te veld te trekken; — dat Frankrijk en Engeland gemeenschappelijk aan de zwitsersche Regering een ultimatum hebben kenbaar gemaakt.

Intusschen hebben de zwitsersche bewindslieden weder 14,500 man bondstroepen opontboden, om de strijdkrachten, die reeds aan de grenzen van Schafhausen tot Bazel zijn aangekomen, te versterken.

PARIS, 3 Januarij.

De bijzonderheden, welke zijn medegedeeld betreffende het verhandelde in de zitting der Conferentie van woensdag, worden bevestigd. Er bestaat alzoo tusschen de mogendheden, welke in die vergadering worden vertegenwoordigd, eenstemmigheid van gevoelen omtrent de nieuwe grensbepaling van Bessarabie, doch nog geenszins omtrent het tijdstip der ontruiming van de Zwarte-zee en de vorstendommen. Volgens het gevoelen van Rusland, moest die ontruiming het onmiddellijke en noodwendige gevolg zijn geweest van het afstaan aan Turkije van het betwiste grondgebied. De gevolmagtigden van Engeland en van Oostenrijk hebben evenwel verlangd, dat de nieuwe grensbepaling zou worden onderworpen aan het oordeel der commissie, welke vroeger met de zaak belast is geweest, en dat de ontruiming van de Zwarte-zee en de vorstendommen eerst zou plaats hebben nadat deze aangelegenheid haar volledig beslag had erlangd. Daardoor zouden zij inderdaad van ter zijde de Conferentie in de gelegenheid hebben gesteld om als het ware hare toestemming te geven aan het verblijf der britsche en oostenrijksche strijdkrachten in de Levant vooreerst tot de aantaaende lente.

Het ontgaat de aandacht niet, dat de oostenrijksche dagbladen er reeds onbewimpeld voor beginnen uittekomen, dat het wintergetijde zou verhinderen, dat thans het oostenrijksche leger zich op marsch begaf om uit de vorstendommen terug te trekken, en voorts dat men zeer ten onrechte aanneemt, dat reeds den 15^{den} Februarij aanstaande de bijeenkomst der derde of laatste Conferentie zal plaats hebben, waarin de toestand der vorstendommen moet worden vastgesteld, tot welker organisatie niet eer kan worden overgegaan, dan na den terugtocht van dat leger.

Het ontbreekt niet aan personen, die hunne teleurstelling niet onteuzen over den loop, welken de zaken schijnen te zullen nemen, en die van meening zijn, dat, als dezelfde onzekerheid, welke vroeger heeft bestaan, moet blijven voortduren, het voor 't minst onnoodig was om de Conferentie bijeenteroepen en tegen die bijeenroeping zoo vele bezwaren te opperen. Vrij algemeen schijnt men het hieromtrent eens te zijn, dat, ingeval de Conferentie de eindregeling der zaak aan de commissie voor de grensscheiding mogt willen overlaten, Engeland en Oostenrijk wel middelen zullen weten opsporen om de volledige toepassing van het tractaat in eene der voornaamste bepalingen te ontduiken. Van den kant der tegenstanders van de oostenrijksche staatkunde wordt aangemerkt, dat de baron *von Hubner* wel is waar namens zijne Regering plechtig heeft verzekerd, dat zij tot de ontruiming der vorstendommen zou overgegaan, maar dat zulks weinig of niets afdoet, want dat oostenrijk reeds in de eerste Conferentie zeer bepaald eene zoodanige verbintenis heeft aangegaan. — Er worden evenwel ook personen gevonden, die het voor niet onmogelijk houden, dat, ingeval de Conferentie de

zaak werkelijk onbeslist mogt laten, Rusland en Frankrijk in geheime en afzonderlijke overeenkomsten wel een middel zullen weten te vinden om toegegeven aan de vorderingen van Engeland en Oostenrijk, zonder dat de algemeene vrede daardoor in de waagschaal zal worden gesteld.

Bij geruchte wordt verzekerd, dat van de zijde van Oostenrijk wordt aangedrongen op de regeling der aangelegenheid van Neufchatel in eene bijzondere Conferentie, welke te Londen zou moeten vergaderen. Volgens het *Journal des Débats*, mag men steeds eene spoedige en vredelievende beslissing van deze aangelegenheid te gemoet zien. De zwitsersche zaakgelastigde, kolonel *Barnani*, is hier teruggekomen, en naar men zegt, is de Keizer zeer tevreden over den uitslag der bemoeijingen van dien diplomaat.

Het wordt niet onopgemerkt gelaten, dat bij gelegenheid van den nieuwjaarsdag de Keizer zich over het algemeen zeer welwillend heeft uitgelaten ten aanzien der leden van het corps-diplomatique, maar dat Z. M. vooral den russischen gezant met veel minzaamheid heeft bejegend, en met eene zeer hoorbare stem, waarschijnlijk opdat zijne woorden indruk zouden maken op de aanwezigen, den genoemden staatsman heeft gelukgewenscht met de vredelievende gezindheid, van welke zijn Souverein de meest afdoende blijken heeft gegeven tijdens de laatste onderhandelingen.

Voorts heeft de Keizer, naar men verzekert, verklaard, dat hij voornemens was om aan de Senateurs eenigen meerderen invloed toetekennen. — Dit maal voor het eerst zijn de fransche kardinalen vóór de ministers bij den Keizer toegelaten.

De bepaling, dat de beursbezoekers een toegangsprijs zullen betalen, wordt thans toegepast. Omstreeks 1500 personen hebben zich geabonneerd. Het aantal personen, ter beurze aanwezig, is sedert den 1sten dezer met een derde verminderd. De agenten-van-politie hebben, naar het schijnt te blijken, nogal moeite om de gemeenschap, 't zij door woorden, 't zij door teekenen, te beletten van de lieden buiten het beursgebouw, met die, welke zich in hetzelfde bevinden. Uit een stedelijk-financieel oogpunt beschouwd, schijnt de maatregel aanvankelijk vrij wel aan de verwachting te beantwoorden.

PARIS, 4 Januarij.

Gisteren is de heer *Sibour*, de aartsbisschop van Parijs, in de kerk St. Etienne vermoord door een dolksteek, hem toegebracht door zekeren abt *de Verges*, die onlangs in zijne geestelijke waardigheid is geschorst. De prelaat is spoedig na de wond te hebben ontvangen overleden. De moordenaar is gevat. — Deze gebeurtenis heeft hier een zeer treurigen en diepen indruk gemaakt.

Naar men verzekert zal erlang weder een manifest door Keizer *Alexander* worden uitgevaardigd. De genoemde Monarch zal daarbij, zoo als wordt medegedeeld, eenige nieuwe verordeningen invoeren, in welke men, naar het schijnt te blijken, in Rusland een groot belang stelt. Thans kan erfelijke adelom worden toegekend aan elken niet-adelijke, die gedurende een zeker aantal jaren in russische dienst is gebleven. Dit voorregt, 't welk aanleiding geeft tot een te groot getal ambtenaren ten koste der vakken van handel en nijverheid, is reeds door Keizer *Nicolaus* eenigermate beperkt. Keizer *Alexander* zal hetzelfde binnen enger grenzen brengen.

De minister van O. Onderwijs heeft op 31 December het personeel der hoogleeraren, verbonden aan de Universiteit, ontvangen, en bij die gelegenheid dat personeel met eene bijzondere welwillendheid bejegend, en van hetzelfde wederkeerig de verzekering ontvangen, dat het in den minister het volste vertrouwen stelde. De heer *Saint-Marc-Girardin* beweert in het *Journal des Débats*, dat aan de woorden, waarmede de ministers zich heeft uitgelaten ten aanhoore der gezamenlijke onderwijzers, eene inderdaad gewichtige betekenis moet worden gehecht, welke nog wordt verhoogd, als men die in verband brengt met een verslag van dien bewindsman aan den Keizer, waarin hij voorstelt om in het lot der aan de Universiteit verbondene hoogleeraren, die over het algemeen te karig zijn bezoldigd, eenige verbetering te brengen.

Uit dat verslag blijkt nog, dat het aantal der kweekelingen in de keizerlijke Lycéeën, 't welk in 1852 slechts 19,466 bedroeg, is opgekomen tot 24,290. Men meent uit deze cijfers te mogen afleiden, dat de Universiteit zeer goed in staat is om de mededinging volthouden met de vrije instellingen van onderwijs. De voorstanders van het staats-onderwijs sporen evenwel de Regering aan om niet stil te staan, vermits er in de Universiteit nog veel te verbeteren valt, vooral wat de regelmatigheid van het onderwijs aangaat.

Aangaande den moord van den aartsbisschop *Sibour* vermeent men, dat de genoemde prelaat zich had begeven naar de kerk Saint-Etienne du Mont, ten einde aldaar eenige dienst te verrigten. In den namiddag van gisteren, omstreeks half vijf ure, verliet de heer *Sibour* het koor en was hij op het punt van de sacristie binnen te treden, toen een persoon op hem toesnelde, die met de eene hand de kap van den aartsbisschop ter zijde schoof, terwijl hij hem met de andere een breed katalaansch mes in de borst stootte, onder het uiten van den kreet: „weg met de godinnen!” Eenige weinige oogenblikken daarna was de aartsbisschop overleden.

De moordenaar is naast zijn slagtoffer blijven staan met het bebloede mes in de hand, en heeft met een onmiskenbaar genoegzaam bespeurd, dat zijn toelag was gelukt. Naderhand is het gebleken, dat de dader een priester was, aan een der parijssche kerspelen verbonden, die reeds herhaaldelijk was geschorst en bij herhaling blijken had gegeven

van groote opgewondenheid; onder anderen in de laatste maand November, toen hij een geschrift had uitgegeven ten voordeele van een man die te Milaan was veroordeeld wegens het door vergift om 't leven brengen van zijne vrouw. In dat geschrift had hij de regterlijke overheden zeer hevig aangevallen en gehoord, 't welk hem eene gestrenge teregtwijzing van den kant zijner geestelijke overheid had op den hals gehaald, en hem reeds destijds niet weinig had verbitterd.

De moordenaar heeft met de grootste koelbloedigheid zijne misdaad beleden, en verklaard, dat hij zich daartoe met de meeste kalnte had voorbereid, omdat hij geschorst was in zijne bediening en zich overtuigd hield, dat de schorsing ditmaal niet zou worden opgeheven. De door hem aangeheven kreet moest beteekenen, dat hij niet geloofde aan de O. Ontvangenis, en tegen de afkondiging van dat leerstuk op die wijze had gemeend te moeten protesteren.

De wijze, waarop de moordenaar zich aanstelt, schijnt aanteduiden, dat hij krankzinnig is. Hij heeft verklaard, 32 jaren oud te zijn. — De kerk, in welke de misdaad is gepleegd, is gesloten en zal eerst, ingevolge de bestaande voorschriften, gezuiverd moeten worden alvorens in dezelve de dienst weder zal kunnen worden verrigt.

LONDEN, 2 Januarij (s'avonds).

In de gisteren met de *Atlantic* te Liverpool aangebragte tijdingen uit Nieuw-York van 20 December wordt de in de zuidelijke Staten onder de slaven heerschende gisting nog als van een zeer bedenkelijken aard voorgedragen. Het zeggen was steeds, dat een algemeene opstand tegen de Kersdagen beraamd was, en men ging voort met het nemen van maatregelen van voorzorg, het arresteren en straffen van weerspannige en verdachte negers, enz. — Voor 't overige zijn de staatkundige berigten van weinig belang. — De winterkoude was reeds zeer gestreng.

Met de thans hier aangebragte meer volledige berigten uit China heeft men ook de brieven ontvangen, welke tusschen den admiraal *Seymour* en *Yeh*, den chineschen Onder-koning of gouverneur van Canton, over het gerezen geschil gewisseld zijn. Daaruit blijkt, dat *Yeh* beweert, dat de *Arrow* (van welk vaartuig de 12 Chinezen met geweld zijn weggehaald) geen engelsch schip was, althans dat men niet wist, dat het engelsche scheepsbrieven had, nademaal het te Canton was gebouwd; dat men daarom het er ook voor had gehouden, dat dit vaartuig ten onrechte de britsche vlag voerde; dat het onwaar is, dat de engelsche vlag is neergehaald en verguisd, vermits die vlag, terwijl de chinesche soldaten aan boord waren, niet van het vaartuig woei; dat de 12 personen, die van het schip weggehaald zijn, chinesche zeeschuimers waren, die door hunne overheid gearresteerd mogten worden, en dat 9 van die gearresteerden, nadat van hunne onschuld gebleken was, weder aan boord van het schip gebragt zijn. Van den britschen kant wordt dit een en ander ontkend, en volgehouden, dat de *Arrow* niet alleen een engelschen kapitein aan boord had, maar ook engelsche zeebrieven bezat; dat onder deze omstandigheden de gewelddadige arrestatie van een deel der equipage geheel strijdig was met de bestaande tractaten; dat de britsche vlag wel degelijk beledigd is; dat het terugzenden van de 9 onschuldig bevonden manschappen geene behoorlijke voldoening was. Wijders heeft de britsche admiraal zich beklaagd, dat *Yeh* geweigerd heeft persoonlijk met hem in onderhandeling te treden, als waardoor het geschil denkelijk in den aanvang zonder veel bezwaar vereffend zou hebben kunnen worden.

Den 5^{den} November heeft *Yeh* eene proclamatie uitgevaardigd, waarin hij aan de bevolking van Canton verklaart, dat „de engelsche barbaren” woelingen hebben doen ontstaan onder een valsch voorwendsel; dat hun eigenlijk doel is, toegang in de stad te bekomen; dat dit strijdt met den in 1849 uitgedrukten wil der bevolking; dat men met alle middelen zich daartegen moet verzetten, en dat hij tot dit einde op de ondersteuning der inwoners rekent.

Hier betreurt men het zeer, dat het op nieuw tot vijandelijkheden met de Chinezen gekomen is, zoowel om de zaak zelf, als om de nadelen, welke vooral door het stilstaan van den handel daaruit zullen voortvloeijen; maar tevens meent men, dat de britsche gezagvoerders te Canton niet anders hebben kunnen handelen dan zij gehandeld hebben. — De *Times* doet daarbij opmerken, dat door het uitbreken der vijandelijkheden de bestaande tractaten zijn vervallen, en dat men nu er voor moet zorgen, dat de betrekkingen met China voor het vervolg op eene betere wijze geregeld worden. „Alles wat wij behoeven (zegt dat blad) is vrijheid en veiligheid voor onzen handel, en eene spoedige en afdoende behandeling van de grieven als deze mogten oprijzen. De ondervinding heeft geleerd, dat wij ons niet onderwerpen kunnen aan de vernederende beperkingen van ons verkeer, zonder dat wij ons aan nieuwe beledigingen blootstellen, en dat wij, om met de Chinezen in vrede te kunnen leven, hen moeten leeren ons ten minste als hunne gelijken te behandelen. Het is volstrekt noodig, dat te Pekin een gezant gevestigd zij, die daar alle eer en veiligheid geniet en als het noodig is bij den Keizer wordt toegelaten. Lang genoeg zijn wij overgeleverd geweest aan de genade van de laaghartige provinciale overheden. De zaken moeten zoo geregeld worden, dat niet om de tien jaren eene stoomis der betrekkingen plaats hebbe en vijandelijkheden uitbreken, die ons nopen om tot zulke krachtige middelen overtegaan, als wij nu hebben moeten te werk stellen.”

De beurs blijft tamelijk vast, ofschoon de vraag naar geld nog altijd zeer levendig is. De 3 pc. gecons. resc. 94 à $\frac{1}{8}$; tegen Februarij 94½ à $\frac{1}{8}$.

LONDEN, 3 Januarij (s'avonds).
Volgens de bijzondere brieven uit Parijs van gisteren avond, door onze ministeriële bladen medegedeeld, was de hoop op een minnelijke vereffening van het geschil tusschen Pruisen en Zwitserland toen sterk toegenomen.
In die brieven wordt ook gemeld, dat thans, ten gevolge van de nauwere betrekkingen tusschen Engeland en Oostenrijk, een minder vijandige gezindheid tusschen de hoven van Weenen en Turin bestaat. Dit laatste had nu besloten, den Keizer van Oostenrijk ter gelegenheid van zijn verblijf in Italië officieel te doen begroeten.
— Van Gibraltar is berigt ontvangen, dat den 25sten en 26sten Dec. in die streek een zware storm uit het westen gewoed had, waarbij vijf schepen op de kust geslagen waren, doch zonder dat iemand was omgekomen.
— Volgens den laatsten weekstaat der Eng. Bank, verleden zaterdag opgemaakt, was het bedrag der in omloop zijnde biljetten met 143,035 p. st. vermeerderd, en de voorraad van specie 283,512 p. st. verminderd. — Ondanks deze ongunstige uitkomst was de beurs heden iets williger, en gevolge van minder geldgebrek. De 3 pc. gecons. resc. 94 à 1/4; tegen Febr. 94 3/4 à 1/2.

's GRAVENHAGE, 5 Januarij.
Bij koninklijk besluit van 31 December, is aan den heer J. A. P. Eekhout, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van commies der posterijen van de 2de kl.; voorts zijn benoemd bij het vak der posterijen: tot commies van de 2de klasse de heer C. Smit, thans commies van de 3de klasse; tot commies van de 3de klasse: de heeren J. A. Z. grave van Rechters Limpurg en D. Hordijk; tot surnumerairs: de heeren H. J. G. Dijk, wonende te Zwolle; C. J. Bennema Ponthier, wonende te Groningen, en W. P. van Wageningen, wonende te Dordrecht.
Z. M. heeft, bij besluit van den 28sten December, goedgevonden, den gepensioneerden paardenarts met rang van kapitein F. H. S. Dehne, met den 1sten Januarij 1857, als paardenarts der 1ste klasse in activiteit te stellen, en denzelven te belasten met de waarneming der functien van directeur der veterinaire dienst.
Z. M. heeft, bij besluit van den 1sten dezer, goedgevonden te benoemen, bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot officier van gezondheid der 1ste klasse: de officieren van gezondheid der 2de klasse J. J. P. Rijnders en W. C. H. van der Harten.

HAARLEM, 5 Januarij.
In de vergadering van H. Ingelanden van den Haarlemmermeer-polder van den 18^{den} December, is van de zijde van Dijkgraaf en Heemraden betoogd, dat de tegenwoordige waterberging in den polder op verre na niet voldoet aan een behoorlijke uitmaling en drooghouding, en is voorgesteld, dat als beginsel zal worden aangenomen om de waterberging te brengen op 1/20, of van de 20 bunders op 4800 vierkante ellen, ter diepte van vijf ellen onder A. P. bij een bodemsdiepte der sloten op genoemd peil van een minimum van 80 n. duimen; — en tevens te bepalen, dat deze waterberging binnen den tijd van twee jaren moet zijn daargesteld; het eerste jaar voor 2000 ellen, het tweede voor de overige 2800 ellen.

Dit voorstel heeft bij H. Ingelanden grooten bijval gevonden en is met algemeene stemmen aangenomen, terwijl verscheidene der aanwezigen, als bezitters van hoog gelegen landen, voor welke de maatregel de meeste bezwaren oplevert, hebben verklaard, dat, naar hunne meening, de polder alleen langs dien weg, wat betreft den waterstand, in een voldoende toestand zal kunnen worden gebracht. Dien ten gevolge zullen Dijkgraaf en Heemraden een verordening op dat stuk ontwerpen, en ter inzage der ingelanden nederleggen.

Daarna is beraadslaagd over adressen van 38 ingelanden in den polder, houdende verzoek, dat het hun zal worden vergund, een afzonderlijke bemaling daar te stellen, en hunne landerijen, door middel der daarop reeds geplaatste of nog te plaatsen watermolentjes, tijdelijk van het overtollige water te ontlasten.

Met verwijzing op het aangenomen beginsel, betreffende de waterberging, hebben H. Ingelanden dit verzoek afgewezen, en hebben zij daarbij overwogen, dat, terwijl de polder een meerdere waterberging vordert, waardoor ook laag gelegen landen zullen worden gebaat, de opmaling met de kleine watermolens de landen van middelbare ligging zou benadeelen, en dat derhalve het middel, door 't welk sommige zouden worden gebaat, aan andere schade zoude berokkenen; — dat het ongeraden zoude zijn om, terwijl een reglement op de waterberging wordt ontworpen, nu reeds met de belanghebbenden bij de inpoldering in een transactie te treden; — dat het strijdig zoude zijn met het algemeen belang om aan elken ingeland de bevoegdheid te verzekeren, om, door welk middel dan ook, den boezem naar willekeur te verhoogen, en op dergelijke wijze den polder in talloze kleine poldertjes te herscheppen, waarbij de laagst gelegen landen ten slotte geheel onder water zouden geraken.

Vermits de dienst van 1856 geene genoegzame bate heeft afgeworpen om in de eerste behoefte van die van 1857 te voorzien, — de laatste termijn der polderlasten eerst den 15^{den} December is verschenen, en het kwalijk van de ingelanden kan worden gevegd om nu reeds dadelijk nieuwe lasten optebrengen, is besloten om magtiging te vragen van Ged. Staten tot het aangaan eener tijdelijke geldleening van f 50,000 tegen een rente van ten hoogste een half ten honderd 's maands, onder waarborg der polderlasten, en bij vooruitbetaling dezer lasten, in mindering der leening, tegen eenelijke korting. — Naar men verneemt, is de magtiging tot het aangaan dezer leening reeds door de Ged. Staten verleend.

Nadat het maken van wegen een punt van overweging was geworden en daaromtrent verschillende ontwerpen waren besproken in de Vergadering tot het besluit gekomen om voorloopig 10,000 ellen door begraving in bruikbaren staat te brengen, strekkende van den rimdijk tot op den aanvang der togten en kanalen, waardoor aan elken ingeland de gelegenheid zal worden gegeven om zijne landbouw-producten eerst te water en vervolgens over een harden weg den polder te kunnen uitvoeren.

— Een telegr. berigt uit Stuttgart meldt, dat de permanente commissie van den wurtembergischen Landdag met eenparige stemmen, overeenkomstig het voorstel der elf Afgevaardigden, zich verklaard heeft tegen het verleenen van doortogt aan de pruisische troepen naar Zwitserland. Tevens heeft die commissie inlichtingen van het gouvernement gevraagd, aangaande den staat der onderhandelingen. — In eene te Stuttgart gehoudene volksvergadering heeft men besloten tot het indienen van een adres aan de Regering, ten einde haar te verzoeken, het gevaar, 't welk de materiële belangen des lands bedreigt, aftewenden.

De heer Furrer, die door den zwitserschen Bondsraad met een zending belast is, heeft te Munchen een onderhoud met den minister v. d. Pfordten gehad. — Te Karlsruhe is de acte van verloving van den russischen Grootvorst Michail met Prinses Cecile van Baden door den russischen gezant geteekend.

Verleden zaterdag heeft de fransche Keizer te Parijs den heer Kern, die met een buitengewone zending van het zwitsersche Bewind belast is, in een gehoor ontvangen, te gelijk met den gewonen zwitserschen gezant, kolonel Barmann.

Lord Napier, thans secretaris der britsche ambassade te Konstantinopel, is benoemd tot gevolmagtigd minister bij het gouvernement der Ver.-Staten, en zal den 3^{den} Februarij naar zijne bestemming vertrekken. Tevens zullen drie nieuwe engelsche consuls de reis naar de Ver.-Staten aannemen.

De registers van den Burgerlijken Stand hebben in 1856 de volgende uitkomsten opgeleverd:

Sliebrecht, geb. 256; sterfgev. 152; huwelijken 50.
Edam, geb. 174; sterfgev. 115; huwelijken 45.
Rotterdam, geb. 1904 zonen, 1848 d.; te zamen 3752 kinderen. Gehuwd 862 paren. Overl. 589 m., 652 vr., 1897 kind., te zamen 3138. Echtscheidingen 9.
Breda: geb. 237 z., 201 d., te zamen 438 k. Overl. 237 m., 215 vr., te zamen 552. Geh. 120 paren.
Kampen: geb. 199 z., 206 d., te zamen 405 k. Overl. 188 m., 178 vr., te zamen 366. Geh. 102 paren.
Alkmaar: geb. 196 z., 184 d., te zamen 380 k. Overl. 148 m., 163 vr., te zamen 311. Geh. 92 paren. Echtsch. 1.
Te Haarlem zijn in 1856 geboren 487 zonen en 484 dochters, te zamen 971 kinderen, waaronder 19 paren tweelingen; zijn overleden 843 personen, en zijn 224 paren gehuwd.

— In December jl. zijn over den Rijn-spoorweg vervoerd 55030 reizigers, en is ontvangen: van reizigers f 64,065; van goederen f 29,956; te zamen f 94022.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.							
5 Januarij 1857. 4½ ure.							
van	tot		gebl.	van	tot		gebl.
Ned. N. Bank	—	—	—	Oostr. Met. 5 p	73¾	¾	73¾
W. Schuld 2½ p	63¼	5/16	—	Met. 54. 5 "	83¾	15/16	83¾
" 3 "	75¾	¼	—	" N. 5 "	74¼	75	74¾
" 4 "	94½	7/16	94½	" 54. 2½ "	385/16	¾	385/16
Amort. Sd. 3½ "	—	—	—	Wr. Bk. f	1160	—	—
Handl. Ms. 4½ "	134½	op de resc.		" . . . "	—	—	—
O. Leen. 4 "	—	—	—	" 4 p	312	—	—
Holl. Spw. . .	—	—	—	Nap. L. B. 5 "	—	—	—
Leening 4½ p	—	—	—	Cert. R. 5 "	—	—	—
Rijn Spw. 4½ "	—	—	—	Belg. C. 2½ "	—	—	—
M. Wld. 4 "	—	—	—	Cert. R. 2½ "	—	—	—
Frkr. Cert. 3 "	—	—	—	" 4½ "	51¾	—	—
" 4½ "	—	—	—	Den. O. L. 5 "	—	—	—
Rusl. Obl. 5 "	103½	5/8	103½	" 3 "	—	—	—
" 5 "	102½	—	—	Grkl. Obl. 5 "	5¾	15/16	—
Cert. H. & C. 5 "	92¾	—	—	Brel. 24. 5 "	97¾	—	—
" 4 "	83¾	—	—	" 24. 5 "	—	—	—
" Stiglitz 4 "	83	—	—	" 39. 5 "	—	—	—
" N. 4 "	—	—	—	" 43. 5 "	—	—	—
" 54. 5 "	94½	3/16	—	" 52. 4½ "	—	—	—
" 55. 5 "	95¼	7/8	—	Portg. Obl. 3 "	44½	3/16	—
" L. 5 "	—	—	—	Obl. U. . .	—	—	—
" L. 4½ "	94¼	—	—	" C. 3 p	—	—	—
Insch. 6 "	—	—	—	Sard. C. 5 "	—	—	—
Cert. 6 "	64¼	—	—	Peru 53. 4½ "	—	—	—
Polen A. f	151	½	—	" U. 3 "	—	—	—
Obl. 4 p	76¼	¾	—	Bg. 55. 1 "	137½	7/8	—
Pruiss. A. 32	—	—	—	Finl. Obl. 4½ "	34½	¾	—
A. 64. 3½ p	208	—	—	" U. 9 "	13¾	—	—
Obl. L. 4½ "	—	—	—	Grøn. Ob. 3½ "	20¾	—	—
Spanjs O. 1½ "	23½	1¾	23¾	" U. . . .	—	—	—
Obl. 3 "	40½	—	—	Mex. Obl. 3 p	21½	¼	—
" B. 3 "	37¾	1¾	37¾	N. Am. Ph. H. "	—	—	—
A. S.	—	—	—	Ph. R. "	—	—	—
B. C.	5¾	7/8	—	Am. Bank .	—	—	—
Oostr. O. G. 5 p	—	—	—	Orig.	—	—	—
" 4 "	—	—	—	Louisiana 5 p	—	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 102 1/2. Rusland adm. Hamburg 5 pc. 93 1/2. Illinois Central 89 1/4 à 1/2. — Beleening 5. Prolongatie 5. Disconto 5 1/2.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit Tot Nut des Obligatie-Handels. BOON HARTSINCK, Pres.

De prijzen der fondsen bleven weder over 't algemeen op de vorige hoogte; de oostenrijksche waren iets meer aangeboden. Naar spaansche coup. bewijzen was eenige vraag, tegen hooger prijs. — Geld op beleening 1/2 pc. hooger.

Prijzen der Coupons: Metall. f 27,70; dito Nation. f 29,47 1/2; Div. in £ f 11,55; Eng. Russen f 11,55; Frans. f 55; Belg. f 55 1/2; Pruis. f 34 1/2; Hamb. Russen f 36 1/2; Russen in Z. R. f 36 1/2; Pools. in fl. f 27 3/4; Spaans. f 2,37; Fr. Sp. f 54 1/2. Londen, 5 Januarij. De 3 pc. gecons. resc. 94 1/2 à 1/4. Mexico 21 3/4 à 22. Spanje 40 1/2 à 41, en 24 à 1/4.

PARIS, 5 Januarij. De 3 pc. 67 fr. 25. Spanje 37 1/2, en 23 1/2.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 5 Januarij. Tarwe en Rogge tot vorige prijzen bij gerijven. Van Tarwe verk. 152/2 @ Geld. f 309; 154/2 @ dito f 335; 118 @ Vriess. f 245.

Van Rogge: 120/2 @ Americ. f 260, f 266; 118/20 @ Inl. f 208, f 214; 145/2 @ dito f 220.

Garst wat aangenamer; 107, 108 @ Knobbe f 190, f 192; 99, 100 @ Vriess. w. f 171, f 172. — Koolzaad Deens. f 490; op 9 vat, Oct. f 474; April f 534. — Lijnzaad in een doen; 106, 107 @ Petersb. f 355.

AMSTERDAM, 5 Januarij. Raapolie williger; ord. cond. f 53 1/2; vliegend f 52; p^o Mei f 49 3/4; najaar f 46 1/4. Lijnolie ord. cond. f 40 3/4; vliegend f 39 1/2; p^o Mei f 39 1/2. Hennepolie ord. cond. f 48 1/4.

GRONINGEN, 2 Januarij. De aanvoer van granen en de handel waren heden zeer gering. Tarwe 68 à 72 p. Ommel. f 7,25 à f 9,25; 66 à 70 p. Old. f 6,75 à f 8,75. Rogge 62 à 66 p. f 4,90 à 6,30. Boekweit 60 à 62 p. gr. zand f 5,05 à f 5,55; 64 p. veen f 5,85. Gerst 52 à 56 p. f 4,25 à f 5,25; 54 à 56 p. zomer f 4,50 à f 5. Haver 40 à 50 p. dikke f 3,05 à f 4,05; 36 à 40 p. w. voer f 2,50 à f 2,90. Paardenh. f 4,50 à f 5,40. Gort grove f 8,75 à f 9.

ENGELSCH MARKTPRIJZEN. Newport, 3 Januarij. Prijs van het rundvleesch, 8 @ bij den romp 3 sh. 6 - 4 sh. 6; — schapenvleesch 3 sh. 6 - 4 sh. 6; — kalfsvleesch 4 sh. 4 - 4 sh. 8; — varkensvleesch 4 sh. 4 - 5 sh. 4.

Wakefield, 2 Januarij. Met goeden aanvoer, tot vorige prijzen en voor zeer goede tarwe met 1 sh. verhooging per quarter.

LEEUWARDEN, 2 Januarij. Boter f 49,50.

LEIJDEN, 3 Jan. Boter f 1,12 1/2 à f 1,22 1/2. Verkocht 5540 a. p.

231ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vierde Klasse. 1ste Lijst. N°. 7048, een prijs van f 2000. N°. 420 en 19540, eder een prijs van f 1000.

SOMEESTIJNDINGEN.

AMSTERDAM, 4 Januarij. Den 3^{den} dezer in Texel binnengekomen: Pauine, Post, Batavia; Raphael, Zoetelief, Curaçao, met verlies van zeilen, ingeslagen verschaningsen enz.; Corneille, St. Domingo, de stoomb. Dutchman, Londen; en uitgezeild: Zoryvied, de Vries, Hartlepool; Salterns Rock, Neathby, Sunderland. Wind z.

AMSTERDAM, 5 Januarij. Den 4ten dezer in Texel binnengekomen: Suriname, Rijntjes, Suriname. Niets uitgezeild. Wind z. z. o. Den 4ten dezer in Helvoet binnengekomen: Richard Anderson, Coffin, Baltimore, l. v. Brouwershaven; Karel August, Gerbrands, Boston; de stoomb. Moselle, Londen; en uitgezeild: three Brothers, Hopkins, Maidstone. Wind w. z. w.

Den 24sten Sept. te Adelaide Z. A. binnengekomen: St. Michael, Boswijk qq., Londen, l. v. Mauritius.
Te Padang binnengekomen: Julie, van Vollenhoven, Rotterdam, is 25 Oct. weder derwaarts vertrokken; 10 Oct. Elise Henriette, Deterding, Amsterdam.
Den 6^{den} Oct. te Macassar binnengekomen: President van Buren, Visser, Rotterdam.
Den 3^{den} Nov. te Batavia binnengekomen: Java's Weken, de Veer, Amsterdam.
Den 9^{den} Oct. van Tjilatjap uitgezeild: Macassar, van der Meyden, Rotterdam.
Den 25sten Dec. te Venetie binnengekomen: Zwahu, Schut, Shields. AMSTERDAM, 4 Januarij. Het schip Anna Paulowna, kapt. Beck, zou 30 Oct. van Tjilatjap herwaarts vertrekken.
GYON, 24 December. Het schip Geertruida, kapt. Goossens, van Marseille naar Falmouth, is gisteren nacht op de baar voor deze haven gestrand en gezonken, doch het volk gered.
RAMSGATE, 31 December. Aangaande het schip Jonkrouw Geertrui, kapt. Bouwer, van Amsterdam naar Bahia, alhier binnengebragt, na op het Goodwinsand gezeten te hebben, wordt gemeld, dat het geen water maakte, doch dat de kapt. voorzigtigheidsalve alhier was binnengeloopen, om het schip naterien.

WELDADIGE LANDGENOOTEN!

Op nieuw vinden wij ons in de aangename gelegenheid te kunnen vermeden, dat er weder belangrijke bijdragen voor de wed. van den onderw. W. van Luyk, te Ter Heyde, en hare 5 onnozele kinderen ontvangen zijn. Wij zijn diep getroffen, door het vertrouwen in ons gesteld. De weduwe heeft geene woorden, om haren dank uit te drukken, maar alleen tranen, om haar gevoel licht te geven, en te roemen in den Heer, die haar leed, door middel van weldadigen, zoo verzachtte. De ontvangene bijdragen zijn deze: door tusschenkomst van den heer W. Zetters, te Batavia, van onderwijzeressen te Batavia f 70; van onderw. te Batavia f 25; van den heer J. C. T. te Batavia f 25; van leden van het N. I. onderw. gen., afd. Batavia f 47; van idem te Makassar f 40; van eenige leden der sub-commissie te Padang f 35; van de gouvernements-onderw. te Padang f 38; van den heer N. N. f 10, te zamen f 290, bedragende met de wisselcoucours f 304,50, te ontv. bij den heer Stuffers te Haarlem, 10 Mei 1857, geëndeeld op H. Hemkes Hz. te Voorburg. Nog ontvangen f 5, door tusschenk. van den heer van Vissingen te Spijkenisse, van 't onderw. gez.; van B. een coup. f 1,98. Het gezamenlijk bedrag is nu f 2314,01. Namens de Commissie, A. DE VLETTER, H. HEMKES Hz.

2 Januarij 1857.

DOMINGOEDEREN van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden.

RENTAMBT BREDA.

OPENBARE VERKOOPING van zware EIKEN- en DENNEN BOOMEN,

telkens des voormiddags precies ten 9 ure, als:
Op Woensdag den 14^{den} Januarij 1857, ten Huize en Herberge van M. Vlaming, in den Vrachtwagen, te Ginneken.
Op Donderdag den 15^{den} Januarij 1857, ten Huize van J. Adriaansen, aan de Duivelsbrug, te Ginneken.
Op Vrijdag den 16^{den} Januarij 1857, ten Huize van G. Dirven, in de Vriendschap, te Princenhage.
Op Zaterdag den 17^{den} Januarij 1857, ten Huize van de Gezuusters A. Wermenbol, in den Ploeg, te Princenhage.
De Notitien der Kavelingen zijn te bekomen bij de Boschwachters in de Ukenhouten, Maat- en Liesboschen; terwijl de Voorwaarden van Verkoop ter lezing liggen ten Kantore van den Rentmeester. De Rentmeester, P. S. I. X.

* * De Raad van Bestuur der Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten, maakt de Leden der Akademie opmerksaam, dat de TENTOONSTELLING VAN KUNSTWERKEN te Parijs, wier opening eerst op 15 Maart 1857 zoude plaats hebben, ingevolge besluit van Z. M. den Keizer der Franschen, zal gehouden worden van 15 Junij tot 15 Augustus 1857.

De Raad van Bestuur vleit zich, dat de Leden ook van hunne zijde zullen zorg dragen, dat de NEDERLANDSCHE SCHILDERKUNST aldaar op een waardige wijze worde vertegenwoordigd. De Raad van Bestuur voornoemd, Amsterdam, J. VAN LENNEP, President. 22 December 1856. J. WITTERING, Secretaris.

* * 25jarige Echtvereniging van: G. W. J. WIGGERS VAN KIRCHEM met M. E. TIEDEMAN. HASSLT, 5 Januarij 1857.

Kennisgeving aan binnen- en buitenlandsche Familie-Betrekkingen en Vrienden.

* * Getrouwd: BUITENZORG, G. F. C. ROSE en op Java, M. S. W. VAN RIEMSDIJK. 18 October 1856. Algemeene kennisgeving.

* * Getrouwd: EDAM, P. VAN OORT en 4 Januarij 1857. C. C. VAN SELDAM VAN DER VEN.

* * GRONINGEN, 27 December 1856. Bevalen van een ZOON E. MESDAG, geliefde Echtgenoot van Eenige kennisgeving. W. DIJK.

* * SLIEDRECHT, den 31sten December 1856. Bevalen van een ZOON C. M. DE BAAT — PRINS. Eenige kennisgeving.

* * Bevalen van een DOCHTER, Vrouwe A. J. M. GOBELIUS SCHADD, Echtgenoot van UTRECHT, E. P. TEMMINCK, 31 December 1856. Notaris. Eenige kennisgeving.

* * Bevalen van een ZOON M. C. VANDERVEEN — VAN LITH. WAALWIJK, 1 Januarij 1857.

* * Door Gods goedheid beviel heden vrij voorspoedig van een welgeschapen ZOON SARA JOHANNA VER-SLOOT, hartelijk geliefde Echtgenoot van HARDERWIJK, J. J. UTERMARCK. den 1sten Januarij 1857.

* * Bevalen van een ZOON A. VAN MARKEN — ROLFF. AMSTERDAM, 1 Januarij 1857.

* * Bevalen van een DOCHTER F. M. JONKER — JANSEN. VRIESENVEN, 2 Januarij 1857.

* * Bevalen van een welgeschapen ZOON B. ROE-LOFF, hartelijk geliefde Echtgenoot van 's GRAVENHAGE, A. I. STUTTERHEIM. 4 Januarij 1857. Eenige kennisgeving.

** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON H. E. F. REUDLER, geliefde Echtgenoot van MONNICKENDAM, R. REUDLER, Predikant.
4 Januarij 1857.

** Op den 24sten October 1856 overleed te BATAVIA, in den ouderdom van 40 jaren, de Hoog Wel-Geboren Heer PIETER Baron MELVILL van CARNBEE, Kapitein-Luitenant ter Zee, Directeur van het Maritime Etablissement te Onrust, Ridder der Orden van den Nederlandschen Leeuw en het Legioen van Eer, enz.

** Heden overleed mijne hartelijk geliefde Echtgenootte GEERTRUY DROST, in den ouderdom van circa 53 jaren, innig betreurd door mij en mijne Kinderen.
BATAVIA, J. H. PETER.
24 October 1856. Eenige kennisgeving.

** Heden overleed tot onze innige droefheid, na een langdurig en smartelijk lijden, nog zeer onverwacht, onze hartelijk geliefde Zuster, MAGTILDA JOHANNA BOON.
DORDRECHT, Wed. C. W. STRONCK, geb. BOON.
29 December 1856. Eenige kennisgeving. L. L. BOON.

** Den 29sten December overleed, op den Huize Beerschoten de Hoog Wel-Geboren Heer Jonkheer J. W. STEENGRACHT van OOSTCAPELLE, geliefde Echtgenoot van Vrouwe M. I. A. J. C. ROOSMALE NEPVEU.
DE BIEZT, 29 December 1856.

** Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 84 jaren, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, ENGELTJE SMIT, Weduwe Jan Nagel.
AMSTERDAM, C. DE VEER.
29 December 1856. W. DE VEER, NAGEL.
Eenige kennisgeving.

** Heden overleed na een langdurig lijden, in den ouderdom van 49 jaren, de Wel-Ed. Gestr. Heer G. L. von SCHMIDT, gepensioneerd 1° Luitenant, Ridder der M. W. Orde, geliefde Echtgenoot van
BREDEVOORT, J. C. van HOPBERGEN,
30 December 1856. Wed. G. L. von Schmidt.

** Heden overleed alhier onze teeder geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, ANNA MARIA DOROTHEA van NOUHUYS, Weduwe van den Heer Gerard van Houweninge Gz. in den ouderdom van ruim 50 jaren.
GORINCHEM, G. A. van HOUWENINGE Gz.
31 December 1856. Uit aller Naam.
Algemeene kennisgeving.

** Op den 1sten Januarij 1857, is binnen UTRECHT overleden. na een lang en smartelijk lijden, de Heer HENDRIK GIJSBERTS KNOOPS, geliefde Echtgenoot van A. A. van TOLL.

** LEERDAM, 2 Januarij 1857. Heden overleed alhier in den ouderdom van ruim 74 jaren onze waarde Broeder, de Heer CORNELIS GERARDUS GRIJNS, Weduenaar van Mejufvrouw J. E. DROOGLEEVER.
WM. GRIJNS.
JOHS. GRIJNS.
C. W. GRIJNS,
Wed. P. Pelgrim.
Eenige kennisgeving.

** Ons jongste Zoonkje CHRISTIAAN NICOLAAS JOHANNES, werd ons heden in den ouderdom van 4 maanden door den dood ontnomen.
GORINCHEM, J. A. ALERS.
2 Januarij 1857. G. ALERS—KLOOTS.
Algemeene en bijzondere kennisgeving, aan Familie, Vrienden en Bekenden.

** Heden overleed tot onze bittere droefheid, op ruim tweejarigen leeftijd, ons geliefd oudste Zoonkje GERARD.
ROTTERDAM, G. VROLIK M. D.
2 Januarij 1857. D. M. VROLIK, DUURING.

** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van 51 jaren, onze geliefde Vader COENRAAD RITSEMA, Commies bij het Ministerie van Marine.
's GRAVENHAGE, G. RITSEMA,
2 Januarij 1857. Mede uit naam mijner Zusters.
Algemeene kennisgeving

** Heden overleed ons geliefd jongste Kind MATTHEUS HENRIK ruim 1½ jaar oud.
W. J. KNOCKERS van OOSTERZEE.
H. E. KNOCKERS van OOSTERZEE,
HENKES.
ZUTPHEN, 3 Januarij 1857.

** Gisteren overleed te Ameide, na een langdurig lijden, onze geliefde Broeder, de Heer CORNELIS VERHAGEN in den ouderdom van bijna 70 jaren
P. L. BEGRAM van JAARSVELD,
F. A. A. BEGRAM van JAARSVELD, VERHAGEN.
GORINCHEM, den 3^{den} Januarij 1857.

** Heden ontving ik het voor mij smartelijk berigt, dat mijn geliefde jongste Zoon, JOHAN CORNELIS BOGAARDT, op den 9^{den} November jongstleden te Batavia is overleden.
LEYDEN, A. J. H. BUSSINGH,
3 Januarij 1857. Wed. J. A. Bogaardt.
Eenige kennisgave.

** Op den 31sten December 1856, is plotseling overleden, mijn waarde Vader, JOHANNES PETRUS van VIANEN, Notaris ter dezer stede in den ouderdom van ruim 66 jaren.
AMSTERDAM, G. J. C. van VIANEN.
3 Januarij 1857.

** Heden overleed tot onze diepe droefheid onze innig geliefde jongste Dochter AGATHA in den ouderdom van bijna 17 jaren.
HAARLEM, M. L. DEENIK.
3 Januarij 1857. M. DEENIK, geb. BEK.

** KIESDISTRICT EDAM.
Tot Lid voor de Provinciale Staten van Noord-Holland, in het Kiesdistrict Edam, wordt bij de aanstaande verkiezing op Donderdag den 8sten Januarij 1857 aanbevolen: de Heer GERARDUS JOHANNES VERSTEEGH, Burgemeester der Stad Edam.
Door eenige Kiezers.

** Uit eene heden ter griffie van de Arrondissements-Regbank te Haarlem gedeponeerde Acte, blijkt, dat door wijzingen gebragt in de Artikelen 4 en 5 van het contract van Maatschap, van de Firma PREVINAIRE & Cie, uitbreiding aan de werkzaamheden wordt gegeven, in verband met verhooging van het maatschappelijk Kapitaal.
Geschiedende hiervan aankondiging ingevolge art. 28 Wetboek van Koophandel.
Haarlem, 6 Januarij 1857.

** Degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van den Heer P. F. WILDERING, in leven aannemer en Timmerman, gewoond hebbende te 's Gravenhage en aldaar den 22sten October 1856 overleden, worden verzocht daarvan vóór of op den 16^{den} Januarij 1857, ten sterfhuize (Paviljoensgracht), opgave of betaling te doen.

** De genen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn, aan wijlen den Heer IJSBRANDSOLL van KOPPEN, in leven Landbouwer en Verhuurder van Paarden en Rijtuigen, gewoond hebbende aan het Oude Posthuis, te Heemstede en aldaar den 24sten November 1856 overleden, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen ten Kantore van den Notaris DOLLEMAN, te Heemstede, vóór den 25sten Januarij 1857.

** In het Weeshuis der Hervormde Gemeente te Zwolle, wordt ten spoedigste verlangd, een ONDERWIJZER, van de Hervormde Godsdienst, bezittende ten minsten den 3^{den} Rang. Bij voorkeur zal diegene in aanmerking komen, die ook onderwijs in de Fransche Taal kan geven en het Orgel bespelen. De voorwaarden aan deze betrekking verbonden zijn, vrije Inwoning in het Weeshuis, Voeding, Bewasschen, enz., benevens eene jaarwedde van f. 150. Iemand hiertoe geschikt en genegen, gelieve zich schriftelijk met de noodige bewijsstukken van bekwaamheid, franco aantemelden bij den President van het Bestuur van het Weeshuis den Heer MEIJERINGH, vóór 1 Februarij 1857

** NOTARIAAT.
Een CANDIDAAT-NOTARIS, circa 4 jaren op een Hyp.-Kantoor werkzaam geweest zijnde en thans gedurende de 3 laatste jaren als eerste Klerk op een Not. en Admin. Kantoor wenschte om bijzondere redenen van betrekking te veranderen. HH. Notarissen hierop reflecterenden gelieven opgave van Salarij en verdere conditien franco intezenden onder Letter H., bij A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

** Een JONG MENSCH, van goeden Huize, en die reeds twee jaren op een Notaris-Kantoor is werkzaam geweest, zag zich gaarne zonder genot van Salarij, weder op zoodanig Kantoor geplaatst, waar voor hem goede gelegenheid bestaat om zich verder voor het Notaris-Ambt te bekwamen. Reflecterenden gelieven zich te adresseren, met franco Brieven, onder de Letters B. B., bij den Boekhandelaar STENFERT KROESE, te Arnhem.

** TUINMAN.
Men verlangt tegen 1° Mei een TUINMAN, die tevens als Huisknecht kan dienen. De verlangde Persoon moet zijn van de Pr. G., ongehuwd, sterk en gezond en van een onbesproken gedrag. Brieven franco onder Lett. P. bij den Boekhandelaar W. F. DANNENFELSER te Utrecht.

** Wordt gevraagd bij een Heer alleen tegen Februarij, eene bekwame DIENSTMEID, P. G., voor de Huishouding. Brieven franco, onder Letter W., bij den Boekhandelaars J. NOORDUYN & ZOON, te Gorinchem.

** Ma tendre amie! Voilà six semaines, que je n'ai pas reçu de vos nouvelles. Ecrivez-moi donc quelques lignes: autrement je dois supposer que vous m'avez oublié, ou que vous êtes fâchée à cause du petit cadeau, que je vous ai fait. Tout est arrangé à A. . . . pour le p. Faites-moi savoir, quand vous pensez y venir, adieu. Brûlant de désir. A. C.

** On demande vers le mois de Mai dans une Famille distinguée, une DEMOISELLE, par préférence Suisse de la R. P., pour donner une éducation solide et soignée à deux Demoiselles de 10 à 14 ans. s'adresser sous l'initiale X., chez J. P. VAN DIJK. Libraire à Zwolle.

** Education supérieure à Bruxelles, 1000 frs. par an. Institution française, allemande et anglaise dirigée par Mmes MÉTIVIE, 46 Chaussée d'Haecht. Nombre limité 20 pensionnaires. Référence: Monsieur le Pasteur ANET, Rue du Moulin 50 à Bruxelles.

** De ondergeteekende WILLEM LEMKES Koperslager te Haarlem, betuigt bij deze zijnen dank aan zijne geëerde Begunstigers en Stadgenooten, voor de gunst en het vertrouwen, welke hij gedurende zoo vele jaren in de Koperslagers-Affaire heeft mogen ondervinden; zoo voor zich zelve als staande de Firma van W. Lemkes en Zoon, terwijl hij zijnen Zoon W. H. LEMKES die de Affaire verder voor zijne eigene rekening zal voortzetten, bij deze minzaamst aanbeveelt.
Haarlem, den 6^{den} Januarij 1857.
W. LEMKES.

De ondergeteekende W. H. LEMKES, Koperslager te Haarlem, de Koperslagers-Affaire door zijnen Vader en hem onder de Firma van W. Lemkes en Zoon gedreven, volgens bovenstaande annonce voor zijne eigene rekening zullende voortzetten, neemt de vrijheid zich verder bij voortdurend in het vertrouwen zijner geëerde Begunstigers en Stadgenooten aan te bevelen, belovende door eene prompte en civiele bediening zich dit reeds zoo ruimschoots genoten vertrouwen verder waardig te maken.
Haarlem, den 6^{den} Januarij 1857.
W. H. LEMKES.

NAAR BATAVIA, SAMARANG EN SOERABAJA
ligt te Amsterdam in lading, om spoedig te vertrekken: Het extra snelzeilend, gekoepd, Nederlandsch BARKSCHIP CORNELIA, Kapt. J. A. N. SCHAGEN van LEEUWEN, hebbende uitmuntende inrigting voor Passagiers, en varende eenen bekwamen Scheepsdoctor. Te bevragen te Amsterdam bij de Cargadoors BLIKMAN & Co en DE VRIES & Co, en te Rotterdam bij P. VARKEVISSER EN ZONEN.

** Bij KAAS & VAN OMMEREN, Boompjes, Wijk 1 N°. 15, te Rotterdam, zijn te bekomen: India PALE, ALE, Scotch ALE, London & Brownstout PORTER, op Fust en Bottels.

** LIJDELS,
die aan de zoo hoogst onaangename kwaal lijdende zijn, bestaande in het ongevoelig afloopen van het Water, of daarmede gepaard gaande uitvloeiing, kunnen hiervan geheel genezen worden. Nadere inlichting met franco Brieven, Letter P., bij A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

** In Utrecht bestaat voor een jong Mensch, (liefst die in de Theologie Studeerd) gelegenheid tot INWONING, voor een matigen prijs; desverkiezende met Huisselijk Verkeer en omgang met de Zoon des huizes, die in hetzelfde vak Studeerd, eerst sedert kort aan de Academie is en van wien de beste informatien zijn te produceren. Nadere inlichtingen zijn te bekomen onder Letter H., bij de Boekhandelaars POST UITERWEER & COMP, te Utrecht NB. Die niet bekend staan als zedelijk van gedrag en vlijtig in Studie, kunnen niet in aanmerking komen.

** Door verandering van zaken, wordt er UIT DE HAND TE KOOP of TE HUUR gepresenteerd: Een HUIS, in het beste gedeelte van Hillegom, geschikt tot allerlei gebruik, en waar sedert eenige jaren een Herberg en Kruideniers-Affaire met goed succes is uitgeoefend, om terstond te aanvaarden. Te bevragen bij Jb. GULDE MOND, Mr. Timmerman aldaar.

NB. Met overneming van alle de Goederen welke tot het vak van Herberg en Kruideniers Winkel behoort.

** In de Provincie Gelderland, bij fatsoenlijke Burgerlieden, van de Protestantsche Godsdienst, wordt gevraagd KOST en INWONIG voor een JONGELING van eenen ziekelijke toestand, waardoor hij eene zorgelijke opassing behoeft. Franco Brieven, te adresseren aan MET & MEYLINK, Boek- en Steendrukkers te Haarlem, onder de Letter B.

** Te HUUR voor Honderd Vijftig Gulden: Het ZOMER- en WINTERVERBLIJF VREDE BEST, aan den Straatweg in het Dorp Castricum. Adres franco Brieven, Notaris DE BOOY, te Beverwijk.

** UIT DE HAND TE KOOP:
Eene florisante en in volle werking zijnde BROODBAKERIJ, met kapitaal WOONHUIS en ERVE, staande en gelegen te Zaandam, bij den Dam. Des verkiezende kan een gedeelte der Koopsom tegen 5 pCt. op hetzelfde Perceel gevestigd blijven. Te bevragen bij den Notaris EVENBLIJ, te Zaandam. Brieven franco.

** Door sterfgeval TE HUUR om dadelijk te aanvaarden: EENE TIMMERMANS-AFFAIRE,
staande aan de Vijfhuizenbrug in de Haarlemmermeer, zijnde een Huis met drie Kamers, Timmermanswinkel, Houtloots, Regenbak en grooten Tuin, alles in 1856 nieuw gebouwd en zeer geschikt tot opschepping van Materialen. Te bevragen in persoon of met franco Brieven, bij den Boekhandelaar J. J. van BREDERODE of bij den Eigenaar J. NET, buiten de Amsterdamsche Poort te Haarlem.

** TE KOOP:
Eene zeer nette en goed werkende STOOM-MACHINE, horizontale ligging, met Ketel en Toebehooren, van 18 Paardenkrachten, welke slechts drie jaren in werking is geweest, doch door te kort schietende kracht, sedert drie maanden buiten dienst is gesteld en vervangen door eene Machine en Ketel van grooter vermogen. Bezigtiging en informatien bij GEBR. EIGEMAN EN COMP., te Leiden.

** UIT DE HAND TE KOOP,
om met 1° Mei 1857 of eerder te aanvaarden: Een HUIS, waarin de Brood- en Beschuithakkerij met goed gevolg is en nog wordt uitgeoefend, met de daarbij zijnde ERVE, en desverkiezende met ruim 2 Bunders best WEILAND, alles staande en gelegen te Noorddijk, Gemeente Ursum Te bevragen met franco Brieven, bij den Eigenaar en Bewoner C. HEERTJES, aldaar.

** VERKOOPING, te Wijk aan Zee, op Donderdag 15 Januarij 1857, van eene schoone partij EIKEN WRAKHOUT, zeer geschikt tot Werkhout en BRAADSPIL, zoo goed als nieuw.

Houtverkoop.
Men is voornemens op Maandag 19 Januarij 1857, des voormiddags 9 ure, ten overstaan van den Notaris A. PERK, publiek te verkoopen, op de Hofstede Noord-Krayloo, onder Huizen, aan den Straatweg van Laren op Naarden: ruim 300 stuks zware BEUKEN BOOMEN, benevens eene aanzienlijke partij zwaar EIKEN en ander HAKHOUT.
Alles afgenomen te zien.

** Men is van meening, ten overstaan van den Notaris AART JAN MURRAY, te Monster, in het openbaar, in het Logement Overheide, aldaar, op Woensdag den 7^{den} Januarij 1857, des avonds, ten 6 ure, te Veilen, en op Woensdag den 14^{den} Januarij daaraanvolgende, finaal te Verkoopen:

N°. 1. Onderscheidene Percelen best TUIN- en BOOMGAARDLAND, met eene Schuur en Muur daarop staande, gelegen aan den Straatweg en den Zwartendijkschen Weg, in de Gemeente Monster, Kadaster Sectie D N°. 448 tot en met 475, 429 en 429bis, te zamen groot 4 Buuders, 12 Roeden, 16 Ellen, belend ten Oosten N°. 2, en den Heer J. W. van den Bergh, ten Westen den Straatweg, ten Zuiden A. van Leeuwen, en ten Noorden den Zwartendijkschen Weg.

N°. 2. Eene partij best TUIN- en BOOMGAARDLAND, genaamd CAMPENBOSCH, met de Schuur daarop staande, gelegen aan den Zwartendijkschen Weg, in de Gemeente Monster, Kadaster Sectie D, N°. 430 tot en met 447, groot 2 Bunders, 14 Roeden, 90 Ellen, belend ten Oosten den Heer J. W. van den Bergh, ten Westen en ten Zuiden N°. 1 en ten Noorden den Zwartendijkschen Weg.

De beide Percelen zijn verhuurd tot Kersmis 1857, als: N°. 1, voor f 500, en N°. 2, voor f 200, te zamen aangeslagen over 1856: in de Grondlasten met f 43,86, en in het Sluisgeld, met f 24,83; de Percelen zullen eerst separaat en daarna gecombineerd te Koop worden aange-

boden; de betaling der Kooppenningen zal moeten geschieden op den 25sten Februarij 1857.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den voorn. Notaris *Murray*, te Monster, bij wien, zoowel de Koopvoorwaarden, de Eigendoms-Bewijzen en de Huur-Contracten van zes dagen vóór de Veiling tot op den dag der Verkoop ter inzage zullen liggen, als Permissie-Biljetten ter bezigtiging der voors. Percelen kunnen verkregen worden.

Op Maandag den 26sten Januarij 1857, zullen bij inzet, en 14 dagen daarna, bij toeslag, telkens des avonds ten 6 ure, in het Logement *het Zwijnschoofd*, te Arnhem, in het openbaar worden geveild:

1°. Een voor weinige jaren geheel nieuw gebouwd hecht en sterk **HEERENHUIS** en **ERVE**, bevattende drie zeer ruime Benedenkamers, waarvan twee en suite, en vijf Bovenkamers, allen behangen en geplafonneerd en meest van Marmeren Schoorsteenmaniels en ruime Kasten voorzien, voorts Meiden- en Provisiekamers, Badkamer met Toestellen voor warme en koude Baden, Keuken, Waschkok, Kelders, Zolders en verdere Gemakken; het geheel naar den nieuwsten smaak ingerigt en uiterst net betimmerd, van buiten voorzien van Balcon en Veranda, en omgeven door een vrolijken, smaakvol aangelegden en met exquisite Vruchtboomen en Heestergewassen beplanten **TUIN** en **OPENE PLAATS**; thans in eigendom bewoond door Mevrouw de Weduwe *D. J. Post*, geb. *Fontein*.

2°. Een hecht en sterk **HEERENHUIS** en **ERVE**, bevattende beneden een Voor- en Achterkamer en suite en een kleine Voorkamer, en boven vier Kamers, meest allen behangen, geplafonneerd en van Stookplaatsen voorzien; voorts Keuken, Kelder, Zolder, Provisiekasten en verdere Gemakken, mede voor weinige jaren bijna geheel vernieuwd en uiterst gemakkelijk ingerigt, benevens een ruimen **TUIN** daarachter gelegen, mede van Vruchtboomen en Heestergewassen voorzien; tot den 1sten Mei 1859 in huur bewoond bij Mevr. de Wed. *Jb. Steenmeijer*, voor *f* 500 'sjaars.

Beide Percelen naast elkander gelegen op het levendigste gedeelte der stad Arnhem, aan de Steenstraat even buiten de Velperbarrière, en hebbende voor en achter een vrolijk uitzigt op de hoogten van *Sonsbeek* en *Klarenbeek*, en op het Arnhemsche Broek en *Malburgen*; zullen zoowel afzonderlijk als in massa ten verkoop worden aangeboden. Het eerste Perceel is in eigen gebruik en het tweede in genot te aanvaarden op den 1sten Mei 1857.

Ter bezigtiging vervoegde men zich bij de tegenwoordige Bewoners, mits ten opzichte van het eerste Perceel voorzien van een Toegang-Biljet, door na te noemen Notaris af te geven, en ten opzichte van het tweede Perceel gedurende 14 dagen vóór de Veiling, en alsdan vooraf belet vragende; terwijl aangaande de Verkoopvoorwaarden inlichtingen te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris *C. F. TROOST*, te Arnhem. Brieven *franco*.

* * Bij *J. J. van BREDERODE*, te Haarlem, is verschenen:

TAFERELEN VAN DE ZEE.
MERKWAARDIGE
SCHIPBREUKEN, REISTOGTEN, ONTDEKKINGS-REIZEN, enz.
VAN DE VROEGSTE TIJDEN TOT OP ONZE DAGEN.
Bewerkt naar de beste Hollandsche, Engelsche en Fransche bronnen.
3 Deelen Imperiaal 4°, benevens eene Groote Planiglobe met aanwijzing van den weg der voornaamste Zeereizen enz. *f* 12.
Opgedragen aan den Raad van Bestuur der Koninklijke Nederlandsche Yacht-Club te Rotterdam.
Vereerd met de Intekening van: **Z. M. den Koning, Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden, Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, benevens vele andere Autoriteiten, Collegiën, enz.**
Bij vele Boekhandelaren zijn Ex. voorhanden, bij allen gratis verkrijgbaar Programma's, vermeldende den geheelen zeer belangrijke inhoud dezer 3 compres gedrukte Boekdeelen waarvan elke pagina druks meer bevat dan 2 gewoon 8°. Bladzijden.
NB. Voor Leescirceels die belang stellen in degelijke onderhoudende Lectuur, is dit werk zeer aanbevelen.

DE JANUARIJ-AFLEVERING VAN
AGLAJA.
Maandboekje voor Dames Handwerken.
Bevat: HAAKWERK. Gehaakte *abat-jour*. — Kleinste rozet. — Chache-nez. — Tafelkleed. — Sassinet, overtrek voor Kussens of Stoelkleedje, in *crochet carre* of Knoopwerk. — Kant. — Kraag, in guipure. — Idem in plumetis. — Strook voor een rok, in brod. angl. en festonneersel. — Strook in plumetis. Randje, in festonneersel. — Tusschenzetsel, in festonneersel. — Hoek voor een Zakdoek, in plumetis. — Idem in point de rose. — Ineengestrengelde Letters, in plumetis. — Verscheidenheden: Pagode. — Reukzakje. **MODES en MODEPLAAT.**
Elke maandelijksche Aflevering kost **25 Cents**.

ONDERWIJS. PRIJSVERMINDERING.
Bij *G. D. BOM* te Amsterdam, Damrak H 117, en in alle Boekwinkels te bestellen:
Dolz, aml. ter vervaardiging van **SCHRIFTELIJKE OPSTELLEN**, over onderwerpen uit het Dagelijks Leven, met Bijv. door *ANSLIJN*, 450 bl. gr. 8vo à *f* 1,25. **Jung**, *Beginnelen der Algemeene Rekenkunde*, 4 deeltjes *f* 1. **Lorgion**, *Schrijfkunst* 40 Cent. *Engelsche en Hoogduitsche Spraakkunst*, 30 Cent. **Lempe**, *Honderdtal Fransche Oefeningen*, 25 Cent. **Ernst**, *de Dansmeester*, 30 Cent. **Buddingh**, *Noordsche Godenleer*, 80 Cent. **Gutsmuths** en **van Geuns**, *Gymnastie*, 2 dln. gr. 8° met pl. *f* 1,90. **Zeller**, *Kerkgeschiedenis*, roijaal 8° 80 Cent. **Ramakers**, *Natuurkundig Leesboek*, 80 Cent. **Petroneella Moens**, *eenige Kindergedichtjes*, 20 Cent. **Kempees**, *over het bepalen der schaduwen op perspectivische teekeningen*, met 1 pl. 40 Cents.

Leesgezelschappen

worden opmerkzaam gemaakt op de **Goedkoope Uitgave** van de Werken van

CHARLES DICKENS.

Nieuwe Vertaling door **C. M. MENSING.**
Waarvan reeds verschenen:

N E L L Y.

Twee Deeltjes met Platen..... *f* 3,70.

DAVID COPPERFIELD.

Drie Deeltjes met Platen..... *f* 7,25.

De Firma DOMBEY en ZOON,

't welk zeer spoedig compleet zal zijn.

Goedkoope Uitgave van de **BEROEMSTE ROMANS** van

WALTER SCOTT.

NIEUWE VERTALING. Waarvan reeds verschenen:

IVANHOE,

Vertaald door **M. P. LINDO.** Twee Deeltjes met Vignetten..... *f* 3,90.

HET KASTEEL KENILWORTH,

Vertaald door **S. J. r. d. BERGH.** Twee Deeltjes met Vignetten..... *f* 3,90.

DE OUDHEIDKENNER,

Vertaald door **M. P. LINDO.** Twee Deeltjes met Vignetten..... *f* 3,90.

QUINTIN DURWARD,

Vertaald door **S. J. r. d. BERGH.** Twee Deeltjes met Vignetten..... *f* 3,90.

HET HART VAN MID-LOTHIAN,

Vertaald door **M. P. LINDO.** Twee Deeltjes met Vignetten..... *f* 3,95.
Uitgegeven door **A. C. KRUSEMAN**, te Haarlem.

* * **P. ELLERMAN**, te Amsterdam, heeft uitgegeven:

VADERLANDSCHE LETTEROEFENINGEN,

97^e JAARGANG,
N°. 1 voor Januarij 1857.

Met het begin van dezen Jaargang heeft de Wel-Eerwaarde Heer **A. LOOSJES**, *Leeraar in de Vereenigde Doopsgezinde Gemeente te Amsterdam*, de Hoofdredactie van het aloude Tijdschrift op zich genomen. Gesteund door een aantal bekwame Medearbeiders, hoopt hij de **VADERLANDSCHE LETTEROEFENINGEN** meer en meer te doen worden, wat zij naar den oorspronkelijken grondslag voor bijna eene Eeuw gelegd, nu met het oog op de behoeften van onzen tijd moeten zijn. Zij geven zoo spoedig mogelijk een overzicht van al wat er in de verschillende vakken van Letterkunde op Vaderlandschen bodem in het licht verschijnt, en trachten door het Mengelwerk eene te gelijk aangename en nuttige lectuur aan te bieden. Zoo bevatten zij wat den geleerde belangstelling inboezemt, en wat de beschaaftde, hoewel niet gestudeerde, voldaan ter zijde legt. Zijn er vele Tijdschriften voor dezen of voor genen, naar ieders bijzonder vak of ieders bijzondere liefhebberij, de **Vaderlandsche Letteroefeningen** willen een Letterkundig Tijdschrift voor **ALLEN** zijn.

Jaarlijks verschijnen 16 Nummers, ieder van ruim 6 vel druks à f 11,20.

* * Met den aanvang van 1857 begint: Eene **NIEUWE REEKS** van het

CHRISTELIJK ALBUM.

WOORDEN VAN STICHTING IN ONZE
HUISKAMERS, TER OPLEIDING TOT EEN GODSDIENSTIG LEVEN.

Eene **NIEUWE REEKS** van het

ALBUM DER NATUUR.

Een Werk in Maandelijksche Afleveringen ter verspreiding van Natuurkennis onder alle Standen der Maatschappij.

WETENSCHAPPELIJKE BLADEN.

Eene Bloemlezing van dergelijke Werken uit het Buitenland voor Nederland bewerkt, onder toezigt van

Mr. J. T. BUYS en **W. M. LOGEMAN.**

FAMILIE-MAGAZIJN.

Zedelijke Lectuur van uitspanning, tevens ter verspreiding van Nuttige Kundigheden, onder toezigt van

S. J. v. d. BERGH en **W. M. LOGEMAN.**

Alle uitgegeven bij **A. C. KRUSEMAN**, te Haarlem en verkrijgbaar bij alle Boekhandelaren in het Rijk.

Te Haarlem, bij **JOH. ENSCHIEDÉ en ZONEN.**